

Üçüncü basamakta geçen "mâzi denizlerine ve gayb âlemine akacak bir çeşme" ne demektir?

Üstad Hazretleri [Yirminci Mektub](#)'un "**Veyümit**" (ölümü veren O'dur) kelimesinin izahında şöyle buyurur:

"Şu mevcudat, irade-i ilâhiye ile seyyâledir. Şu kâinat, emr-i Rabbânî ile seyyaredir. Şu mahlûkat, izn-i ilâhî ile zaman nehrinde mütemadiyen akıyor, âlem-i gaybdan gönderiliyor, âlem-i şهادette vücud-u zâhirî giydiriliyor, sonra âlem-i gayba muntazaman yağıyor, iniyor. Ve emr-i Rabbânî ile mütemadiyen istikbalden gelip hâle uğrayarak teneffüs eder, maziye dökülür."(1)

Bir asır sonrasının bütün canlıları şu anda istikbaldeler. Yaratıldıklarında hazır zamana (hale) uğramış olacaklar. Öldüklerinde ise artık onlardan söz edilirken geçmiş zaman kipi kullanılacak. Torunlar istikbalde beklerken, dedeler maziye dökülmüş bulunuyorlar.

1) bk. [Mektubat, Yirminci Mektup, İkinci Makam.](#)